

Vetenskapsrådet

Revisionsrapport – Användning av medel för finansiering av forskningsfinansiering och infrastruktur 2016

Som ett led i granskningen av årsredovisningen med syfte att göra uttalandet om denna, har Rikskrevisionen även granskat Vetenskapsrådets användning av bidrag och anslag för betalning av åtaganden inom forskningsfinansiering och infrastruktur. Vår granskning i detta syfte har omfattat rutinerna/posterna för oförbrukade bidrag samt anslag och transfereringar.

De punkter som framgår i revisionsrapporten är sådana iakttagelser som vi har identifierat och som Rikskrevisionen vill fästa ledningens uppmärksamhet på.

Rikskrevisionen önskar information senast 2017-05-26 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Bakgrund

I januari 2010 fick Vetenskapsrådet bidragsmedel om 21 mnkr från Kammarkollegiet för budgetåret 2009 avseende anslag 3:10 Särskilda utgifter för forskningsändamål. I februari 2010 fick Vetenskapsrådet för budgetåret 2010 bidragsmedel om 25 mnkr från Kammarkollegiet från samma anslag och för samma ändamål. Inga andra villkor framgår av Kammarkollegiets regleringsbrev än att utbetalningarna avsåg finansiering av svensk forskning vid den tyska synkrotronen Petra III.

Finansiering av projekt med bidrags- respektive anslagsmedel.

Under 2016 har 976 tkr använts av de erhållna bidragen från Kammarkollegiet och av det ursprungliga beloppet om totalt 46 mnkr som erhöles 2010 kvarstår 22 mnkr per 2016-12-31.

Enligt Vetenskapsrådets regleringsbrev 2016 inom anslag 3:1 ap 5 Forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur delpost 13 ska anslagsposten finansiera forskning som drivs i samarbete med Tyskland om materialforskning- och strukturbiologi, med Frankrike inom klimat, kärn- och neutronområdet och utveckling av synkrotronljus-anläggningar

samt med Schweiz och Italien om frielektronlaser och neutronforskning. Vetenskapsrådet har tolkat det som att anslag 3:1 ap5 kan användas för samma ändamål som de ovan beskrivna bidragen från Kammarkollegiet det vill säga bland annat finansiering av forskning vid Petra III.

Det finns vare sig i beslut från Kammarkollegiet, i Vetenskapsrådets regleringsbrev eller i förordning om årsredovisning och budgetunderlag något som anger i vilken ordning anslag eller bidrag för forskningsfinansiering och infrastruktur ska förbrukas i förhållande till varandra.

Vetenskapsrådet har i tidigare årsredovisningar angett en högre tänkt förbrukning av dessa oförbrukade bidrag än vad som faktiskt betalats ut följande år (framgår av noten till oförbrukade bidrag som anger tänkt förbrukning).

Enligt de underlag som vi har tagit del av har Vetenskapsrådet under 2016 utbetalat 44 877 tkr avseende Petra III från anslag 3:1 ap5 samt som tidigare nämnts 976 tkr från bidragsmedlen från Kammarkollegiet. Om bidragsmedel från Kammarkollegiet använts för ändamålet i högre utsträckning under 2016 så skulle Vetenskapsrådet genom indragning behövt återbetala en större del av anslagspost 3:1 ap5 än vad som nu blir fallet. Ett utgående överföringsbelopp om 1 287 tkr redovisas för anslagspost 3:1 ap5, ingen anslagsbehållning disponeras 2017.

Vetenskapsrådet anger i not 30 i årsredovisningen 2016 att man under 2017 avser att förbruka 17 mnkr av bidragen som erhöles 2010 från Kammarkollegiet inom det närmaste året och resterande 4 mnkr inom 1-3 år.

Att det inte finns reglerat i vilken ordning Vetenskapsrådet bör använda bidragsmedel kontra anslagsmedel för vad som kan tolkas vara för samma ändamål utgör en otydlighet i styrningen av myndighetens verksamhet.

Rekommendation

Riksrevisionen *rekommenderar* Vetenskapsrådet att tillfråga regeringen i vilken ordning som bidragsmedel och anslagsmedel som erhållits för samma sakfråga bör förbrukas i förhållande till varandra. Vetenskapsrådet rekommenderas ta fram en plan för hur de kvarvarande oförbrukade bidragen som erhöles från Kammarkollegiet 2010 ska hanteras.

Uppföljning av projekt

Riksrevisionen noterar att Vetenskapsrådet har ett antal bidragsprojekt där inga intäkter eller kostnader redovisats på projekten under 2016. Bidragsmedel för projekt som inte varit aktiva under 2016 uppgår till närmare 4 mnkr.

Rekommendation

Riksrevisionen *rekommenderar* Vetenskapsrådet att utreda om dessa projekt fortfarande pågår och ska vara redovisade som oförbrukade bidrag eller om projekten ska avslutas och medel eventuellt återbetalas till bidragsgivaren enligt de villkor som är förknippade med respektive bidrag.

Villkor för beställningsbemyndigande

Vetenskapsrådet har i regleringsbrevet för 2016 och 2017 bemyndiganderamar för anslag 3.1 och 3.2. Under tabellen där ramarna för dessa två bemyndiganden anges står följande: Vetenskapsrådet får inom ramen för den totala bemyndiganderamen som gäller anslaget 3:1 omfördela bemyndiganderamar mellan anslagsposterna. Infriade medel i ovanstående tabell är endast indikativa.

Riksrevisionen bedömer att det är oklart om skrivningen att infriade medel i ovanstående tabell endast är indikativa omfattar både anslag 3.1. och 3.2 eller endast anslag 3.1.

Riksrevisionen *rekommenderar* Vetenskapsrådet att efterfråga förtydligande från regeringen om det med skrivningen om indikativa bemyndiganden endast avses anslag 3.1 eller även anslag 3.2.

Ansvarig revisor Anette Frykberg har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Annika C Karlsson har varit föredragande

Anette Frykberg

Annika C Karlsson

Kopia för kännedom:

Regeringen
Utbildningsdepartementet
Finansdepartementet, budgetavdelningen